

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoNO/1/2026
Identifikačné číslo spisu:	1425200910
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1425200910.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ J. J. Q., narodený XX. H. XXXX, U., M. XX, 2/ Z. P. X., narodená XX. H. XXXX, U., N. XX, 3/ Z. Y. Q., narodená XX. H. XXXX, W. N., T. O. U. XX, J., 4/ J. Y., narodená 1X. K. XXXX, U., J.Á. XX, 5/ P. U.Ď.K., narodená X. A. XXXX, U., R. N. XX, 6/ G. P., narodený XX. Q. XXXX, S., R. X. XXX/X a 7/ D. J. S. H., R., narodený X. Y. XXXX, U., S. XXX/X, všetci žalobcovia v 1/ až 7/ rade zastúpení advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s.r.o., Košice, Rázusova 13, IČO: 36 866 563, proti žalovaným: 1/ Z. M. Ž., narodená X. K.U. XXXX, U., M. XX, a 2/ Z. T. Ž., narodený XX. D. XXXX, U., M. XX, žalovaní v 1/ a 2/ rade zastúpení advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Andrej Vlk, s. r. o., Bratislava Gallyayova 21, IČO: 47 255 714, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 70C/11/2025, o dovolaní žalobcov 1/ až 7/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júla 2025, č. k. 16Co/66/2025-918, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 24. marca 2025, č. k. 70C/11/2025-731, návrh žalobcov 1/ až 7/ na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcom spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie v rozsiahlom odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne konštatoval, že žalobcovia 1/ až 7/ sa prostredníctvom svojho návrhu, pôvodne doručeného dňa 29. januára 2025 a následne upraveného podaním z 11. marca 2025, domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov do rozhodovania o hospodárení so spoločnou nehnuteľnosťou, a to stavbou so súpisným číslom XXX, postavenou na pozemku s parcelným číslom XXX/X s výmerou 833 m², zapísanou na liste vlastníctva číslo XXXX pre katastrálne územie Y.É. J., nachádzajúcou sa na R. I. XX v Bratislave, až do právoplatného skončenia

konania vo veci samej.

1.2. Prvostupňový uviedol, že sporové strany sú podielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, pričom žalobcovia 1/ až 7/ disponujú kumulovane spoluvlastníckym podielom o veľkosti jednej polovice (1/2) a žalovaní 1/ a 2/ sú rovnako vlastníkami podielu v rozsahu jednej polovice (1/2), čo v praxi znamená, že ide o rovnopodielových spoluvlastníkov bez toho, aby na ktorejkoľvek strane existovala zákonom požadovaná nadpolovičná väčšina na prijímanie rozhodnutí o hospodárení so spoločnou vecou.

1.3. V rámci právneho posúdenia veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia neosvedčili splnenie kumulatívnych zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pretože nepreukázali nielen naliehavú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, ale ani existenciu hrozby bezprostrednej a nenapraviteľnej ujmy, ktorá by odôvodňovala taký extrémny a výnimočný zásah súdnej moci do ústavne garantovaných vlastníckych práv žalovaných. Podľa prvoinštančného súdu to, že nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia, ktoré by fakticky a právne v plnom rozsahu vylúčilo žalovaných z akéhokoľvek spolurozhodovania o nakladaní a hospodárení s nehnuteľnosťou, by viedlo k absolútne neúmernému, disproporčnému a nezákonnému zásahu do jadra ich vlastníckeho práva.

1.4. Súd prvej inštancie poukázal na procesný a hmotnoprávny následok prípadného vyhovenia návrhu, a síce že vzhľadom na skutočnosť, že ani samotní žalobcovia nedisponujú väčšinovým spoluvlastníckym podielom v zmysle § 139 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), vylúčením žalovaných by nastala neriešiteľná právna patová situácia, v ktorej by už o hospodárení so spoločnou vecou nemohol platne rozhodnúť vôbec nikto, čím by reálna hrozba vzniku škody, pred ktorou žalobcovia varovali, naopak s istotou nastala a akcelerovala.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne v celom rozsahu potvrdil a súčasne priznal žalovaným 1/ a 2/ proti žalobcom 1/ až 7/ plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa po preskúmaní veci v medziach odvolacích dôvodov, aplikujúc § 387 ods. 1 CSP, v plnom rozsahu stotožnil nielen so skutkovými zisteniami, ale predovšetkým s právnym posúdením súdu prvej inštancie. V súvislosti s ťažiskovou námietkou žalobcov o údajnom porušení práva na spravodlivý proces, ktoré malo spočívať v tom, že súd prvej inštancie prijal vyjadrenia žalovaných podané bez predchádzajúcej výzvy súdu, odvolací súd konštatoval, že ustálená interpretácia § 329 ods. 1 CSP jednoznačne potvrdzuje, že hoci súd nemá v konaní o nariadení neodkladného opatrenia povinnosť zisťovať stanovisko protistrany a doručovať jej návrh, ak tak protistrana z vlastnej iniciatívy urobí a poskytne súdu svoje vyjadrenie či dôkazy, súd je na základe zásady voľného hodnotenia dôkazov v spojení s požiadavkou zistenia objektívneho stavu povinný na tieto skutočnosti prihliadnuť, a takýto postup v žiadnom prípade nemôže predstavovať nesprávne právne posúdenie ani vadu konania.

2.2. Odvolací súd zdôraznil, že zjavná neodôvodnenosť rozhodnutia prichádza do úvahy iba v prípade absolútnej absencie jasných a zrozumiteľných odpovedí na podstatné otázky, čo však nebol tento prípad, nakoľko súd prvej inštancie poskytol dostatočné, logické a ústavne konformné dôvody pre svoje zamietavé stanovisko, pričom súd nie je povinný stotožniť sa so skutkovými a právnymi konštrukciami strán sporu.

2.3. V rovine hmotnoprávneho posúdenia veci podľa § 139 ods. 2 OZ odvolací súd konštatoval, že bez ohľadu na existenciu či neexistenciu akejkoľvek predchádzajúcej konkludentnej alebo výslovnej dohody o výkone správy treťou osobou (Z.. Q.) je fundamentálne neprípustné a v právnom štáte neakceptovateľné, aby súd prostredníctvom dočasného zabezpečovacieho inštitútu, akým je neodkladné opatrenie, úplne paralyzoval dispozičné oprávnenia rovnopodielových spoluvlastníkov a odňal im právo spolurozhodovať o osude veci, ktorá je v ich vlastníctve. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie vyžaduje osvedčenie existencie reálneho a existujúceho hmotnoprávneho nároku, avšak v platnom slovenskom právnom poriadku neexistuje žiadny priamy hmotnoprávny nárok spoluvlastníka, ktorý by ho oprávňoval

žiadať súd, aby inému podielovému spoluvlastníkovi doživotne alebo aj dočasne zakázal uplatňovať si právo podieľať sa na hospodárení so spoločnou vecou, v dôsledku čoho je podaný návrh vnímaný ako absolútne právne nedôvodný a nespôsobilý požívať súdnu ochranu.

3. Proti tomuto potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 7/ (ďalej v texte aj ako „dovolatelia“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP argumentovali, že odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, zaťažil konanie závažnou vadou zmätočnosti, ktorá spočíva v porušení práva na spravodlivý proces. Toto porušenie videli predovšetkým v extrémnej nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, keďže súdy podľa ich presvedčenia absolútne a zámerne odignorovali ich kľúčové skutkové a právne argumenty týkajúce sa existencie platnej dohody nadpolovičnej väčšiny spoluvlastníkov z roku 1999 o zverení správy nehnuteľnosti Z.. Q.. Ďalej namietali porušenie fundamentálnych zásad civilného sporového konania, konkrétne princípu rovnosti zbraní (čl. 6 CSP) a princípu kontradiktórnosti (čl. 9 CSP), ku ktorému malo dôjsť tým, že konajúce súdy založili svoje meritórne úvahy výlučne na dvoch rozsiahlych, nevyžiadaných a prekvapivých podaniach žalovaných z 13. marca 2025 a 18. marca 2025, ktoré súd žalobcom nikdy nedoručil a neumožnil im tak na ne adekvátne procesne reagovať pred vydaním samotného rozhodnutia.

3.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolatelia tvrdili, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd radikálne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Túto otázku zadefinovali ako extenzívny výklad zákonnej požiadavky na „potrebu bezodkladne upraviť pomery“ v zmysle § 325 ods. 1 CSP v špecifických prípadoch neriešiteľnej a dlhodobej patovej situácie medzi rovnopodielovými spoluvlastníkmi, ktorá chronicky paralyzuje správu spoločnej veci a bezprostredne generuje prehlbujúcu sa hospodársku ujmu vo forme ušlého zisku a zanedbanej údržby historickej budovy.

3.3. Záverom navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie, zmenil tak, že v celom rozsahu nariadi nimi navrhované neodkladné opatrenie, alternatívne aby obe rozhodnutia nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k podanému dovolaniu žalobcov 1/ až 7/ nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpené advokátom v zmysle prísnych podmienok pre dovolacie konanie (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k jednoznačnému záveru, že podané dovolanie je potrebné ako procesne neprípustné odmietnuť.

6. Dovolací súd pred pristúpením k samotnému meritórnemu posúdeniu komplexnosti dovolacích námietok z úradnej povinnosti prísne skúmal, či sú vôbec naplnené základné procesné podmienky, ktoré by mu umožňovali podrobiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vecnému dovolaciemu prieskumu. Najvyšší súd zistil, že žalobcovia vo svojom dovolaní spájajú požiadavku na vecný prieskum rozhodnutia o neodkladnom opatrení s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Základným a absolútne neopomenuteľným predpokladom procesnej prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je „rozhodnutím vo veci samej“. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že za účelom zjednotenia rozdielnej rozhodovacej praxe senátov prijal Veľký senát občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 1VCdo/1/2017 záväzný právny názor, podľa ktorého uznesenie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ako aj uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pojmovo nie je rozhodnutím

vo veci samej v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Konanie o nariadení neodkladného opatrenia je totiž vo svojej fundamentálnej podstate konaním predbežným, dočasným a len zabezpečovacím, ktorého primárnym účelom nikdy nie je s konečnou platnosťou a materiálnoú záväznosťou (teda s účinkami *res iudicata*) vyriešiť prebiehajúci hmotnoprávny vzťah medzi sporovými stranami.

8. Keďže rozhodnutie o nariadení alebo nenariadení neodkladného opatrenia len dočasne upravuje pomery strán bez toho, aby prejedlikovalo finálny výsledok meritórneho sporu, zákonodarca v spojení s ustálenou a konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu celkom jednoznačne vylúčil možnosť preskúmať takýto typ dočasných rozhodnutí prostredníctvom dovolania zakladaného na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 CSP.

9. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcov 1/ až 7/ v tej časti, v ktorej je jeho prípustnosť uplatňovaná prostredníctvom odklonu od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vo veci výkladu potreby bezodkladnej úpravy pomerov, je zo zákona neprípustné.

10. Následne sa najvyšší súd dovolacím dôvodom § 420 písm. f) CSP, keďže aplikácia tohto ustanovenia nie je obmedzená výlučne na rozhodnutia vo veci samej.

11. Pokiaľ ide o obsahlu argumentáciu dovolateľov, že postup konajúcich súdov bol arbitrárny, pretože v odôvodneniach svojich rozhodnutí úplne odignorovali nosné argumenty o existencii dohody z roku 1999 o správe nehnuteľnosti, dovolací súd konštatuje, že táto argumentácia neobstojí. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že za účelom zjednotenia rozdielnej rozhodovacej praxe senátov prijal Veľký senát občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 1VCdo/2/2017 záväzný právny názor, podľa ktorého ani prípadné zjavne nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia nezakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, ale môže predstavovať len inú vadu konania (v zmysle nepreskúmateľnosti), ktorá však sama osebe prípustnosť dovolania nikdy nezakladá. Právo na spravodlivý proces totiž negarantuje právo procesnej strany na to, aby konajúci súd odôvodnil svoje rozhodnutie presne podľa jej subjektívnych predstáv, ani povinnosť súdu reagovať na každý jeden marginálny alebo z pohľadu aplikovaného práva irelevantný argument. Keďže odvolací súd založil svoje zamietavé stanovisko na absencii hmotnoprávneho nároku na paušálne vylúčenie spoluvlastníka z hospodárenia, historické dohody o správe sa pre posúdenie dočasného obmedzenia vlastníckeho práva stali právne irelevantnými.

12. K námietkam nevykonaniu navrhnutých dôkazov a neposkytnutiu priestoru na reakciu voči nevyžiadaným podaniam žalovaných dovolací súd musí pripomenúť špecifickú povahu konania o neodkladnom opatrení, kde podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť výlučne na základe listinných podkladov pripojených k samotnému návrhu, a to bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu strán a bez požiadavky na ich vyjadrenie. Tento procesný postup je vychádza z povahy konania, kde je hlavným predpokladom nevyhnutnosť konať bezodkladne.

13. Skutočnosť, že žalovaní, zrejme z titulu procesnej ostražitosti, a bez explicitnej výzvy súdu doručili na súd prvej inštancie svoje vyjadrenia k hroziacemu nariadeniu opatrenia, a súd tieto ich listiny neodmietol, ale pojal ich do úvahy pri formovaní celkového obrazu o funkčnosti komunikácie medzi spoluvlastníkmi, v žiadnom prípade nepredstavuje procesný nedostatok spôsobilý odňať práva účastníkom konať pred súdom. Konanie o neodkladnom opatrení v jeho úvodnej fáze (pred vydaním uznesenia) nie je plnohodnotným kontradiktórnym procesom, v ktorom by platila striktná povinnosť replík a duplík. Bremono osvedčenia (nie dokazovania) leží v plnej miere a od samého začiatku na žalobcovi. Ak žalobca vo svojom rozsiahlom a prepracovanom návrhu sám nedokázal osvedčiť potrebu extrémneho vylúčenia žalovaných zo správy, existencia a zohľadnenie nevyžiadaných obranárskych podaní protistrany tento jeho primárny procesný deficit nijako neprehľbuje a nespôsobuje zmätočnosť celého konania.

14. Najvyšší súd preto uzatvára, že postup konajúcich súdov nižších inštancií, ktoré pre účely rozhodovania o predbežnej ochrane strán sporu je plne konformný so zákonom a v žiadnom ohľade

nenapĺňa vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolací súd rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/ neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.